

Izhaja vsaki dan
Vedno ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri jutroja.
Posamične številke se prodajajo po 3 avš (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Vene oglasev se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 27 mm, zama): za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za oglasnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst K 20, vsaka naslednja vrsta K 2. Mali oglasi po 3 st. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšeriatni oddelček uprave „Edinost“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinost“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vsa leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolnjenega naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652. TELEFON št. 1167.

Mesečna priloga: „SLOVENSKI TEHNIK“.

Javni shod v Plavjah.

(Dalje.)

Princip splošne volilne pravice. Ali tudi na volilni reformi, kakor jo je vsprejel odsek parlamenta, vidimo, kako težko si delajo v naši Avstriji pot nove ideje, popolna pravica. Da, tudi ta volilna reforma, da-si zasnovana na principu splošnosti in enakosti volilne pravice, je — krivična! Po tem principu bi morali imeti posamični narodi zastopstvo, primerno njihovu številu. Avstrija je država raznih narodnosti, glavni skupini pa sta: nemška in slovanska. In ker tvori ta poslednja skupina okroglo dve tretjini prebivalstva, bi morala imeti tudi, — ako bi bila volilna pravica res splošna in enaka — dve tretjini poslancev v prihodnjem parlamentu. Ali poleg principa splošnosti uveljavlja nova volilna reforma princip — nejednakosti! To pa so dosegli s krivičnim prikretnjem volilnih okrajev. Volilna pravica bo splošna, vsaki državljani — ki bo zadoščal določenim pogojem — bo imel pravico voliti. Ali ta pravica bo imela v raznih okrajih različno vrednost. Ustvarjeni so volilni okraji z različnim številom prebivalstva. Je okrajev — da vzamemo dva ekstrema — kjer bo povprečno, še ne 40.000 prebivalcev volilo enega poslanca, in taci, kjer bo 100.000 volilo istotako enega poslanca. K prvim spadajo Nemci in Italijani, k drugim Malorusi. To se pa pravi: da bo imel glas Nemca in Italijana, več nego še enkrat toliko vrednosti nego glas Malorusa. Ubogi Malorusi so na najslabšem, ali bolj ali manj so zapostavljena vsa slovanska plemena v Avstriji. Na ta način, da so določili velike slovanske okraje, a majhne nemške, dobe Nemci veliko več poslancev nego jim gre, Slovani pa razmeroma manjše. Tako je doseženo, da bo ena tretjina nemškega prebivalstva imela blizu polovico parlamenta v svojih rokah!

Na to je govornik pojasnjeval, kako krivico dela nova volilna reforma posebej nam Slovincem v vseh obmejnih pokrajinah. Izlasti glede Istre je ilustriral to krivico s številkami in konkretnimi podatki. Posebno pa je opozarjal, da bo v Istri nad 42.000 Hrvatov in Slovincem stlačenih v „italijanske“ volilne okraje, torej, izgubljenih za nas. Glasovi teh 42.000 Hrvatov in Slovincem ostanejo brez praktičnega efekta, potapljali se bodo v morju italijanske večine. Tako se godi ravno Plavčanom, ki so pripadniki velike miljske občine. Oni so potisnjeni v prvi italijanski volilni okraj z Buji, Piranci in Koperci — v okraj z 51.603 Italijanov in 7128 Slovincem!

PODLISTEK.

Na poti k ciljem.

Sl. Vilinski.

I.

„Francelj, dobro se ti ne godi v Gradcu, vedno se mi zdiš bolj blede in slab.“
„Kaj to, živi se že!“ se je glasilo odgovor.

„Glej, Francelj, če bi bil šel v lemenat, bi se ti ne bilo treba mučiti. In jaz bi bila vsa srečna, ako bi te videla pred oltarjem. Tako pa sva oba nesrečna in oče te tudi ne mara več. Oh, zakaj nisi poslušal mene?“
Zahtela je in si pritisnila robc na oči.

„Ne morem, mati... ne morem... Nočem hliniti čustev, ki jih nimam... Rad bi, mati, toda ne morem... Potolazi se in ne misli več na me!“

„Oh, če bi bilo to možno da bi mati ne mislila na svojega otroka!“

„Nikar ne skrbi, jaz premagam vse zapreke, s trdno voljo bom hodil naprej in si ogledam pot do sreče!“

„Da bi se ti le posrečilo, Francelj!“
je vzdihnila in počasi odšla iz sobe.

France je vstal in se oblekel.

In tu je prišel govornik do zelo kočljivega vprašanja: kako naj se vedejo teslovanske žrtve krivice volilne reforme. Naj se resignirano udajo v svojo usodo in niso se sploh odpovedo vršenju svoje volilne pravice?!

Govornik je za to, da tudi ti volilci aktivno nastopajo, da se udeležite volitve, da postavijo svojega kandidata, četudi pojdejo na volišče brez upa zmage.

Svoje mnenje je podkrepil govornik v glavnem z dvema razlogoma. Prvič bodo Slovani v teh takozvanih italijanskih volilnih okrajih s tem, da oddajo svoje glasove za svoje kandidate, manifestirali svojo ekzistenco v deželi, in spopolne s tem tisto sliko narodnega značaja dežele, ki jo podajo oni trije slovanski volilni okraji. Tako spopolne dokaz o pretežno slovanskem značaju naše Istre!

V drugo pa se z aktivno politiko, posebno pa z udeleževanjem na volitvah, naše ljudstvo politično uri in vsposoblja za nadaljne boje za svoje pravice. In tako vezbanje je potrebno ravno v teh takozvanih italijanskih volilnih okrajih Istre. Ne smemo namreč pozabiti, da so številke o narodnostnih razmerah, ki se navajajo v volilni reformi, vzete iz tiste glasovite statistike, ki laže tako grdo, da jo je nedavno temu dr. Rybář imenoval „veliko lumparijo“. Tisti trije „italijanski“ volilni okraji niso niti od daleč tako italijanski, kakor izhaja iz statistike. Koliko je tam Italijanov, ki so — Slovani!! Število slovanskega prebivalstva je tam mnogo več, nego govori statistika, a temu primerno je število italijanskega prebivalstva manjše. Naj se le narodna zavest v teh naših ljudeh enkrat vzbudi in naj pridejo ljudje, ki nam tudi v teh navidezno izgubljenih krajih ustvarijo potrebno organizacijo: potem pride čas — na tem ni dvomiti — ko pojdemo tudi v takomenovanih italijanskih volilnih okrajih v volilni boj z upom — zmage. Zato treba, da se pripravljamo na prihodnje boje tudi v okrajih, kjer za sedaj ni pričakovati vspeha.

Govornik je zaključil: Z novo volilno reformo se je sosebno istrskim Slovincem dogodila velika krivica! In to zbog pohlepnosti in požrešnosti italijanske gospodovalne stranke. Ali večji del krivde bi pripisoval jaz naši vladi. Da se doslej privilegovani narodi upirajo ravnopravnosti, enaki pravici, to je sicer res zelo krivično, ali je na vse zadnje umljivo. Nikdo ne daja rad iz rok moči in gospodstva, a najmanjše tedaj, če je bila to krivična posest. Ali vlada bi morala biti pravična in iskrena. Čim je uvidela, da tako ne

In takoj mu je prišel na misel prejšnji večer. Rdeče rože na Verinem klobuku... njeno gorko lice... par mehkih kodrov čez... in ona neumnost... Glasno se je zasmel, ko se je spomnil vsega tega.

„Pijan si bil fant!“ si je dejal, „pa si neumnost napravil, da je ni več!“

Zunaj je bil svetel dan. Po zraku je plaval pomladni vzduh, ves svež in čist, po travi so se svetile male kaplje kakor briljanti in od hruške, cvetoče v vrtu ob ograji, se je širil prijeten duh.

Odprl je okno in veselo zrl v ta jasni dan, ki ga je poslalo nebo nad mlado naravo.

Zrak je bil popolnoma miren; solnce je ravno vzhajalo iznad Holma, tam na obzorju se je izgubljalo še par belih oblakov nekam daleč... daleč...

Na gredi pod oknom je grulil golob in se ljubeznivo sukal krog mile družice... Na strehi pa so čebljali in kričali razposajeni vrabci.

Vesel je bil France, a nenadoma se mu je zmračilo lice, ko je zagledal doli očeta. Z vidnim zadovoljstvom je zrl oče naokrog in pušil iz kratke pipe. Ko pa je zagledal Franceta na oknu, se mu je čelo nagubancilo; naglo se je obrnil in odšel.

more dalje in da treba odpraviti zistem privilegijev, je morala brez ozira na desno ali levo poskušati vse, da se izvede princip enakosti. Te iskrenosti in doslednosti ni na naši vladi, ki se je postavila na stališče, ki je naravnost absurdno: lotila se je, da odpravi privilegije stanov, ob enem pa je delala poklone teoriji o — privilegiranih narodih. Naša vlada je pokazala se svojim postopanjem povodom volilne reforme, da se na Dunaju še ni oživila vest, da se šeni oživel čut pravičnosti do tlačanih in zatiranih. Principa privilegijev niso odpravili, ampak dali so mu le nekoliko renovirano in modernizirano obliko.

Dunajske vlade se ne morejo in ne morejo povspeti na stališče enake pravičnosti. — Vendar pa ne obupajmo! Spominjajmo se: če je narod odločen v borbi za svoja prava, če je nevpogljiv in nepremakljiv, če ga ne plašijo momentarni neuspehi, mora priti dan, ko se bo morala udati pred voljo naroda tudi najkrvičnejša vlada! Od vas, od nas vseh, od naroda samega je odvisno, dali zmagajo njega pravice. Zato vas pozivljam v imenu pol. društva „Edinost“: bodite vstrajni in zvesti v boju za pravično stvar Hrvatov in Slovincem v Istri!! (Zvršetak pride.)

Kongres jugoslovanskih novinarjev

bo odprt dne 26. avgusta t. l. v Sofiji v veliki dvorani „Slavjanske Besede“. Doslej je prijavilo svojo udeležbo mnogo književnikov in novinarjev ter 4 društva, ki so doslej pristopila zvezi in sicer: „Društvo bolgarskih novinarjev v Sofiji“, „Srbsko književno društvo v Belemgradu“, „Hrvatsko književno društvo v Zagrebu“ in „Slovensko društvo književnikov in novinarjev v Ljubljani“.

Borba med Bolgari in Grki v Makedoniji.

Iz Carigrada poročajo, da so vesti o protigrških demonstracijah v Plovdivu zelo vznemirile tamošnje vladne kroge, ker se boje, da odvrnejo Grki z represalijami in da se bodo grške bande maščevale nad Bolgari v Makedoniji.

Grški odposlanec v Sofiji je, kakor poročajo od tamkaj, uložil na bolgarski vladi protest radi protigrških demonstracij v Plovdivu ter je zahteval odškodnino za grške po-danike. Bolgarska vlada je proti izgredu izdala najstrožje odredbe ter zaukazala, da je agitatorje in voditelje aretirati. V večih pokrajinskih mestih je vojaštvo vzpostavilo mir, v nekaterih vaseh trajajo protigrške demonstracije še nadalje.

Iz Aten pa javljajo, da se je vršil tam

— Ne mara me videti — je pomislil France in se odmaknil od okna. In grenko mu je bilo; saj je vedel, da ga oče črti od tedaj, kar ni hotel v semenišče. In še domov mu dovoljuje prihajati tako nekako iz milosti.

Franceta je to peklo; vzel je klobuk in odšel. Morda pozabi vse to tam zunaj v mladem dnevu.

Šel je skozi vas. Pot ga je vodila mimo šole, a sklenil je trdno, da ne pogleda na okna. Nemara bi zrla Vera doli; obrazek rdeč in oči vesele kakor svetlo jutro naokoli, pa oni mehki kodri bi se spuščali ob licih navzdol... A on bi jih ne bil rad videl, ker bi ga spominjali na snočnjo neumnost...

Naglo je šel dalje. Kmalu se je oddaljil od vasi, gorkota in jasna svetloba se je sprostirala krog njega in veselje ga je obdalo.

Ni šel po cesti, marveč krenil je po stranski poti, ki se je vila navzgori v brij.

Ob strani se je penil potok in od daleč se je čulo hreščanje žage. Spomnil se je, da sedaj v njej Jožef Zdenčar, nekdanji njegov sošolec v drugi gimnaziji in njegov prijatelj še potem, ko je zapustil šolo. Genijalen človek je bil, toda nesrečen. Učil se je pozneje

ministrski svet pod predsedstvom kraljevim ki se je bavil s poročili grških zastopstev v Makedoniji o bolgarskih naskokih na grške cerkve. Takoj po posvetovanju se je podal minister za vnanje stvari, Skuzes, k vsem odposlancem vesele, kjer se je energično pritoževal proti bolgarski vladi, katero je označil kakor odgovorno za dogodivše se izgrede. V podkrepljenje tega svojega obdolženja se je grški minister skliceval na okolnost, da je bilo n. pr. v Plovdivu dovolj vojaštva na razpolago, ki bi bilo moglo preprečiti one vandalizme. Grška bo zahtevala odškodnino petih milijonov frankov za škodo, ki jo je trpelo grško prebivalstvo.

Iz Hrvatske.

Hrvatski ban grof Pejačević

se je podal v Karlove vari, kjer ostane več časa na dopustu.

Mesto Zagreb

namerava najeti za razne nove investicije posojilo 10 mil. kron.

Dogodki na Ruskem.

Mnogo se je te dni sosebno po nemških in židovskih novinah sumničilo ruskega ministerskega predsednika Stolipina, češ, da tira neiskreno dvoumno politiko. On da zatrja sicer, da njegov kurz ostane svobodomiseln in prijazen potrebnim reformam, v resnici pa da je le slepo orodje črne reakcije, ki so jej na čelu Trepov, Ignatjev, Pobjedoroscev itd.

Nu, razne enunciacije, ki prihajajo zaporedoma od Stolipina, ne kažejo na to, da bi bil ta mož tako silen in zagrižen reakcionarec. V nekem pogovoru z dopisnikom „Vossische Zeitung“ je celo iskreno priznal, v koliko da je tudi vlada kriva na tem, da je prišlo do razpuščenja dume. In to, kar je rekel, se zdi jako verjetno. Duma se ni izkazala dorastlo svoji nalogi — to je fakt, ki ga ne utaje vsi njeni oboževalci. Istotako pa je res, da je ravno vlada kriva na tem. Zakaj — to je povedal Stolipin. Nje krivda je bila v tem, da ni preskrbela dumi nikakega dela, da ni predložila dumi nikacih zakonskih načrtov, tičočih se vsaj n a j n u j n e j h r e f o r m! Mesto da je vlada tem možem v zbornici, polnim ognja navdušenja in visokotelečih načrtov dala materijala za resne stvarne razprave, jih je se svojo nemarnostjo ali nerodnostjo uprav silila, da so besedičili in besedičili veliko več in dalje preko mej, nego je bilo koristno za narod in za ugled mladega parlamenta samega. Stolipin je torej uvidil pogreško, ki jo je napravila vlada in je ob enem zatrdil, da se je termin za sestanek prihodnje dume določil tako na daleč ravno v ta namen, da se storjena pogreška popravi,

slikarstva pri daljnem sorodniku, a ko mu je ta umrl, je pustil vse skupaj in se vrnil v domači kraj.

Poljanšek je pospešil korake in kmalu je stal pred žago. Vstopil je. Ostri zobje so hreščali skozi debelo hrastovo deblo, cvileče in neprijetno. Na polici ob okencu je stala steklenica vode in čaša, zraven pa knjiga, Jurčičev „Deseti brat“. Nikogar ni bilo v žagi, le črn maček je čepel na nizkem stolu pod polico in gledal v Francelja.

France je že stopil k vratom, ki so vodile v stanovanje žagarjevo, malo kuhinjo in sobo zraven. Morda je bil Jožef tamkaj.

Tedaj so se odprla vrata in France je zagledal Zdenčarja.

„Fanti kako se imaš?“ ga je vprašal in mu stisnil roko.

„Žagam, kakor vidiš!“ je bil odgovor, „pa umiram zraven“.

Zdenčar je sedel na hlood in ponudil Francetu stolec.

„Umiraš — kako to?“ je vprašal Poljanšek.

„Jetiko imam in toži se mi po življenju. Glej, France, tako me vničuje kakor žaga ta-le hrast.“

Hrast je bil prerezan in Zdenčar je vstavljal žago.

to je: da vlada v tem času pripravi dovolj koristnega dela za duma.

Kar se tiče prizadevanj ministerskega predsednika za sestavo nove vlade, v katero naj bi vstopili možje iz dume, se glase poročila zelo različno, in si celo direktno nasprotujejo.

Nekatere včerajšnje predpoludanske vesti so zatrjevale, da se pogajanja razvijajo uspešno, druge pa so trdile nasprotno; da so se definitivno razbile. Sinočnje vesti se glase zopet ugodno, češ, da prevladuje mnenje, da se Stolipinu posreči sestava nove vlade, v katero da vstopi tudi vodja stranke za mirne reforme Heyden.

Proglas stranke za mirne reforme.

Voditelji te nove stranke, ki se jej v obče obeta lepa bodočnost, grof Heyden, Lvov in Strahovič, so izdali poseben proglas na narod. Glavni momenti v tem proglasu so:

Na pravici carjevi za razpuščenje dume ni dvomiti. Podaniška dolžnost zahteva, da se pokore tej odredbi; pa tudi trdno uverjenje, da bi bilo zločinsko, ako bi notri sredi zmešnjav in nevarnosti, ki jih preživlja Rusija, hoteli izpodbijati oblast carjevo!

Proglas obdoljuje vladu, da ni dajala dumi nikake podpore ter jo je s tem poglaval v boje, v katerih ni bilo možno nikako skupno delo. — V svojem manifestu od 22. julija je objubil car vnovič, da se konstitucionalni red v državi ohrani in da se zastopnikom naroda ne bodo krčile pravice. Zato pozivlja proglas volilce na mir in proti vsakemu nasilju. Lesskrbno pripravo za volitve investnem vršenjem volilne pravice dokaže narod, da mu je ležeče na svojem zastopstvu in na udeležbi na zakonodaji. Narod mora razumno voliti svoje zastopnike in vsako nasilje, neredi in kršenje zakona ni le zločinsko, ampak naravnost blazno, ker izrove najstrožje odredbe od strani vlad v obrambo integritete države in v varnost državljanov in bo zahtevalo mnogih žrtv. Kri bi tekla in neizmeren greh bi bil nad Rusijo, nad sveto domovino, ki bi jo pahnilo v pogubo. V svesti si svojega dosedanjega pravičnega vedenja pred narodom in carjem pozivljajo bivši narodni zastopniki njih, ki so jih volili in jim zaupajo, naj se pokore zakoniti volji carja in naj nadaljujejo mirno konsekvantno delo za interese, pravico in svobodo ruskega naroda.

Vprašanje o amnestiji.

Kakor poročila več petrogradskih listov, izda car amnestijo. Vendar izide tozadevni ukaz baje še le dne 30. oktobra, na obletnico proglasa ustavnega manifesta.

Preiskava radi predaje Port Arturja.

Nekateri petrogradski listi poročajo, da je general Rot, ki mu je poverjena preiskava proti generalu Steslju, izjavil, da je prepričan o krivdi branitelja Port Arturja.

Na vojnem svetu, ki se je vršil dne 29. decembra 1904 v Port Arturju, so se od 17 navzočih viših častnikov, le 4 izjavili za kapitulacijo. Poveljnik topništva je rekel, da je streljiva še za mesec dni. Po izvetjih intendantce je pa bilo v trdnjavi živil še za mesec in pol. Kazenska razprava proti Steslju prične se tekoma tega meseca.

Poljanšek je zrl prijatelju v obraz. Bil je suh in bled videl se je še bledejši, ker je bil obdan od črnih las. Krog oči so bili temni krog, utrujenost in muka je ležala na obrazu. Le oči so bile žive in so kazale, da živi v njem duša, polna hrepenjenja in nemira, polna želja po daljnjih, nedosežnih ciljih...

Oba sta molčala. Solnce je sijalo skozi široka vrata na kup desk; pred njimi je zelenela ograja in nekje v bližini se je glasil škinkovec. Za žago pa je šumela in se penila voda vez jez.

„Glej, Francelj!“ je začel Zdenčar, „v tihih nočeh me prijemlje bolečina v prsih, da ne morem spati. Skozi pljuca mi gre in skozi srce in pred me stopa nekaj groznega in strašnega — morda je smrt... Tedaj vstajam in odhajam ven k jezu. Tiha in temna je tam voda, dna se ne vidi. A vabi te in kliče s sladkim glasom; in ako bi ne imel, matere ki je bolna, že davno bi bil tam doli v globočini... A zavoljo matere...“

„Jožef, pusti te žalostne misli!“

„Pojdi z mano!“ je rekel Zdenčar trpko, vstal in odprl vrata v sobo.

V sobi se je širil težek vzduh. Zdenčar je stopil k postelji v kot in odgnil temne zaves.

(Pride še.)

Japonci v južni Rusiji in Sibiriji.

„Odeški List“ piše, da dan na dan prihajajo Japonci v Rusijo ter da si prizadevajo, da bi s svojimi izdelki prišli na ruska tržišča. V zadnjem času so bila v Rusiji ustanovljena tri velika trgovska podjetja, ki so nakupila dva tovarna parnika „Dobrovoljne flote“ za prevažanje izdelkov iz Japonske.

V Nižem Novgorodu se nekoliko japonskih eksporterjev pogaja z ruskimi trgovci radi ureditve trgovinskih odnosov.

Iz Tiflisa javljajo, da so radi pogubonosnega štrajka, ki vlada v onih krajih, umeli japonski agentje v Tiflisu, Baku in Batumu izposlovati mnogo naročil za japonske trgovske trdnice, katerih so agentje.

Mnogoštevilno se priseljujejo Japonci tudi v Sibirijo, kar provzroča velikih skrbi tamošnjim oblastnikom.

Iz Moskve javljajo, da tamošnje velike tovarne sukna, platna in papirnatih izdelkov tožijo radi težkega boja, ki ga imajo vzdrževati z japonsko konkurenco.

Srbska skupščina.

(Brzojavno poročilo).

BELIGRAD 1. Skupščina je nadaljevala debato o odgovoru ministerskega predsednika Pasiča na interpelacijo glede carinskega spora. Velković (nacionalist) je izjavil na včerajšnjo opazko finančnega ministra Pača, češ, da so bili od strani Avstro-Ogrske uvedeni v pogajanja o trgovinski pogodbi politični razlogi in da je po zimi motila srbsko-bolgarska carinska zveza.

Saumolović (naprednjak) se je izjavil za odločnega nasprotnika carinske vojne. Vlada mora delati na to, da brezpogojno sklene trgovinsko pogodbo.

Ministerski predsednik Pasič je pripomnil, naj skupščina izbere topovskih vzorcev mirno prepusti poklicanemu faktorjem, ki sta vojaška komisija in vlada; ako nima pa skupščina do vlade nikakega zaupanja, tedaj jej je vsak čas svobodno, da si sestavi novo vladu. V interesu je pa dobre rešitve topovskega vprašanja, da se razprava o isti ustavi.

Trgovinski minister Stojanović je naglašal, da hoče Srbija trgovinsko pogodbo z Avstro-Ogrsko, ako je pa carinska vojna neizogibna, tedaj se bo Srbija bojevala. Nato je bil vsprejet predlog Jovanovića, naj skupščina preide na navadni dnevni red. Proti je glasovalo le nekoliko nacionalistov.

Drobne politične vesti.

Delavske penzije na Francoskem. Iz Pariza poročajo, da je proračunska komisija v sporazumljenju z ministrom Clemenceau-om in Poincaré-jem sklenila staviti v proračun ministerstva za notranje stvari za leto 1907 potrebne kredite v popolno aktiviranje zakona glede delavskih penzij.

Angleška srednjemorska eskadra v Jadranskem morju. „N. Fr. Presse“ poroča, da angleška srednjemorska eskadra prične sredi avgusta križariti in da bo skozi 4 tedne križarila po Jadranskem morju, kjer obišče glavne italijanske in avstro-ogrške luke, med temi najbrž tudi Reko.

Čitanje novin v francoski vojski. Vojni minister je odredil, naj mu predlože od vseh vojaških kazinov seznam, iz katerega bo razvidno, na kake časopise so naročeni. Na ta način hoče vojni minister izvedeti, v koliko da so opravičene pritožbe, ki dohajajo v zadnji čas, češ, da v vojaških kazinah uživajo nacionalistični listi posebno prednost.

Panislamsko gibanje v Egiptu. Glasom najnovejših vesti se v Egiptu pripravlja nevarna ustaja proti Angležem. Angleška vlada odpošilja v Egipt neprestano vojske in streljivo.

Novi srbsko-pravoslavni vladika kotorski. Cesar je imenoval konzistorijalnega arhimandrita Doziteja Jovića srbsko-pravoslavnim vladikom v Kotoru.

Domače vesti.

Dnevni red XIII. javne seje mestnega sveta, ki se bo vršila v petek dne 3. avgusta 1906 o 12. uri opoldne: 1. Čitanje zapisnika XII. seje; 2. poročila; 3. predlog za nakazanje zneska za tržaški trgovski muzej in volitev 4 členov mestnega sveta v kuratorij omenjenega zavoda; 4. predlogi o spopolnitvi odseka za oskrbovanje vode; 5. poročilo delegacije glede predloga občinskega svetovaleca dra. Cuzzi-ja, naj se najeminske pogodbe za

občinske zgradbe sklenejo še le po tozadevni prejšnji licitaciji.

Imenovanji in premeščenje. Orožniški titularni stražmešter Ivan Grizila je imenovan policijskim kancelistom na policijskem ravnateljstvu; računski podčastnik I. reda Ferdinand Zupel je imenovan policijskim kancelistom na policijskem okrajnem komisarjatu v Miljah.

Policijski kancelist Anton Debelak je iz Milj premeščen na policijsko ravnateljstvo v Trst.

Velik dar istrski družbi Sv. Cirila in Metodija. Bivši blaginjak Alleghenske „Narodne Obrane“, g. A. Srivanić, je poslal nedavno ravnateljstvu družbe sv. Cirila in Metodija za Istro 4000 kron.

Naše hibe. (Nekoliko odgovora na surov napad dopisnika iz Boljunca.) Omika me uči, da brez povoda se ne sme žaliti nikogar. Tega pa najbrž boljunški dopisnik ne ve, ker mi je brez nikakega povoda nadel psovki: „neznačajnej“ in pa „lažnjivec“. Seveda stopita ti dve psovki v veljavo še-le, ako jaz ne prekličem svojih izjav in v „Edinosti“, kjer sem namreč ožigosal dejstvo, da v Boljuncu nimajo niti razglednic s slov. krajevnimi imeni, ampak da imajo one z „S. Antonio in Selve“ in „Bagnoli“ ter da iz občine Dolinske (seveda ne izključena vas Boljunc) ljudje kaj radi pozdravljajo po italijansko itd. To je nekega dopisnika tako zbadlo, da je vso svojo jezo stresel v „Edinost“. Ker pravijo, da resnica oči bo; sem jaz kar naenkrat postal „neznačajnej“ in „lažnjivec“. Pa pustimo to in naj javnost sodi, komu bolj pristojata ta „častna“ naslova: ali meni ali pa dopisniku, ki me pozivlja, da naj prekličem! Kaj g. dopisnik res misli, da ima opravila s kakšno propalico, kaj si res domišljuje, da bom resnico spreminjal v laž?! Urezal se je pošteno. Niti na um mi ne prihaja kaj tacega. Morda bi g. dopisnik storil kaj tacega, da bi enkrat govoril resnico, potem pa preklicaval?! Jaz mu ne pripisujem te grde lastnosti a hudobni jeziki pravijo, da vsakdo sodi druge — po sebi. — Sploh pa ne vem, kaj naj bi preklical?! Morda to, da oni dopis ni prišel s Kopersčine?! To menda ne zanima nikogar in jaz nočem nasprotniku delati usluge, da bi prekliceval. Naj prekličem to, da nisem (na mojo prošnjo) dobil razglednic s slovenskimi napismi? Čemu naj bi preklicaval to, saj pripoveduje dopisnik sam, da se je z italijanskimi razglednicami ogenj zakuril! Torej.... so bile italijanske razglednice. Naj rečem, da je debela laž to, da je bilo na razglednicah „Bagnoli“ in „S. Antonio in Selve“? Po pravici pravim, da se še rajši prepriam z g. dopisnikom, nego pa da bi resnici rekel laž. Mari naj rečem, da sem sam vprašal po italijanskih razglednicah in da so mi bile vsled tega dane?! No, mislim, da tega niti g. dopisnik ne zahteva. Naj rečem morda, da je g. K. imel zraven onih italijanskih tudi slovenske razglednice? Tega ne vem, sodim, da kakor trgovec bi bil g. K. rad vstregel moji želji, ako bi jih bil imel. To je dokaz, da jih ni imel. Ali naj rečem, da so v Boljuncu imeli razglednice s slov. napismi, a da jih nisem šel iskat?! Da so jih imeli v Boljuncu, tega ne izključujem, a kdo naj mene sili, da bom hodil od gostilne do gostilne iskati razglednice s slov. napismi, ko bi jih vendar morala imeti vsaka zavedna gostilna! Naj-li prekličem morda trditev, da g. K. ni imel razglednic za Slovence? Tega pa ne, ker razglednice s spačnimi krajevnimi imeni niso za nas!

Vam, gospod urednik, pa le čestitam, ker ste bili tako srečni, da ste dobili slov. razglednice iz Boljunca; jaz nisem bil rojen pod tako srečno zvezdo. Morda pa jih je g. dopisnik še le iskal in je zato tako zakasnel se svojim odgovorom na moj dopis?! Če pa g. dopisniku tudi to ne ugaja, pa naj me udari po zobeh, ali uverjen naj bo, da imam gradiva in da bom znal vračati. Je-li g. dopisnik zadovoljen s tem, kar sem „preklical“?! Če je, naj molči, če pa ne, naj me še na kakšno točko opozori. „Preklicujem“ rad vse, kakor vidi iz tega mojega.

Kar se pa tiče pozdravljanja v italijanskem jeziku, bom z g. dopisnikom takoj pri kraju. — On pravi namreč, da naj se pogleda v vasi pri Kopru, kako pozdravljajo! Bravo! Če torej jedni delajo greh, delajmo ga — vsi!! In, če smo videli kje kake nepristojnosti, bi morali molčati?! Kaj se ne zdi g. dopisniku: ali ni boljše, da učimo ljudstvo, da je opozarjamo na nepristojnosti, da je spravljamo na pravo pot, nego pa da puščamo vse v miru?! Po mnenju dopisnika

ne bi smeli sploh ničesar grajati, ker se jezi na-me, ker sem povedal resnico, ki si je niti moj nasprotnik ne upa tajiti.

Morda pa si dopisnik domišljuje, da je oni moj dopis veljal le zanj in se zato tako izpodtika nad njim? Ne, ne, bil je za vseh! In za mojega nasprotnika, seveda, tudi, če tudi on pozdravlja po cestah v italijanskem jeziku.

Jaz pa sem vsaj deloma dosegel svoj namen s tem, da so šle razglednice iz San Antonio in Selve in Bagnoli v peč. V kratkem pridem v Boljunc kupit razglednice s slovenskimi krajevnimi imeni. Na svidenje!

Iredentizem v Trstu.

„Politik“ piše pod tem naslovom: Povedom otvorjenja nove železnice se je pokazal iredentizem na površje na uprav mučen način. Italijani Trsta so vršili nasproti novi železniški zvezi — ki pomenja za Trst začetek nove nade polne povzdige — naravnost žaljivo abstinenco. Niti ene zastave ali dekoracije ni bilo na hišah. Pač pa je bilo polietje v toliki močini, da so slavnostni gostje imeli občutek, kakor da so — eskortirani. Tržaški iredentisti so skozi desetletja preprečali gradnjo te železniške zveze. Konečno niso hoteli dovoliti niti malega zneska, ki se je zahteval od občine tržaške. Boje se namreč, da bi površni italijanski videz mesta po novi zvezi s severjem obledel in da bo ta zveza ovrnila načrte za bodočnost — priključenja k Italiji. Novinstvo tržaško se je iznebilo tega dogodka z nekoliko brezbriznimi, ali celo žaljivimi noticami. Slavnostni gostje so bili od tega tem nemileje zadeti, ker je ta žaljiva hladnost, s katero so bili vsprejeti v Trstu, kontrastirala z navdušenim vsprejemom v slovenskih krajih! Graška „Tagespost“ pravi, da se je Trst blamiral. Resničneje pa bi bilo, ako bi rekla, da se je blamirala avstrijska uprava s svojo poitalijančevalno politiko v Primorju. Italijanski živelj v Primorju je protežiran na vse možne načine. Vsa železniška in pristaniška dela — in mej temi tudi tako, ki imajo zavarovati mejo proti jugozapadu — so izvrševali Italijani iz kraljevstva, ki menijo, da imajo pravico, da z gotovimi „prihranitvami“ povečujejo svoj dobiček. Jenden pomolov v Trstu se je zrušil takoj po dozidanju, razni vodovodi ne morejo najti poti do svojega cilja. Kličejo se sem in tja kraljevstva, da le domačini niso dolžni rezultata vsega utegne biti ta, da bo italijanski generalni štab bolje informiran o vrednosti in strateškem pomenu nove železniške zveze, nego pa — — — avstrijski...!

Izlet na Črno prst, ki ga je „Slov. plan. društvo“ moralo preložiti z ozirom na zakasnelo otvoritev bohinjske železnice, se bo vršil v nedeljo dne 5. avgusta. Ta dan proslave planinci novo železnico in na najvišjem vrhu romantične bohinjske doline zbranih bo na stotine planincev. Členom tržaške podružnice nudi se zelo ugodna prilika za udeležbo na tem izletu. Isti se lahko pripeljejo v soboto zvečer do Podbrda, kjer prenoče, a za rana jutraj polete proti vrhu. Skupen sestanek na vrhu Črne prsti bo od 9.—10. ure jutraj, v Orožnovi koči od 11.—1. ure. Razhod poljuben. Za jed in pijačo bo poskrbljeno. Izleta udeležci se tudi češki alpski krožek ter mnogo letoviščarjev Slovanov, ki bivajo na Bledu, v Bohinju itd. Planinci v nedeljo vrh Črne vrsti!!

Odprto pismo!

Dragi udje in udinje!

Naša in Vaša želja se spolnjuje. Velika slavnost o priliki 25-letnice se bliža; „Tržaško podporno in bralno društvo“ dobi novo krasno zastavo v spomin tega dne. Vaša dolžnost je, da se v nedeljo dne 5. avgusta udeležite polnoštevilno in pridobite še druge. V imponantnem sprevodu boste korakali za svojo zastavo prihodnjo nedeljo ob 4. uri pop. k sv. Ivanu.

Nihče naj ne zamudi te prilike, da izkazeemo čast svojemu društvu, svoji zastavi, da pokažete tudi drugim navzočim društvom, ki bodo spremljali naš prapor z razvitimi zastavami, da ste tukaj tudi Vi edini v slogi za stvar delavstva i njega čast.

Torej v nedeljo bomo korakali vsi za svojo zastavo. V to Vas vabi

Vodstvo.

Tržaška statistika. Od 22. do 28. julija t. l. se je v tržaški občini poročilo 17 parov. Rodilo se je 144 otrok in sicer 74 moških in 70 ženskih; od teh je bilo 24 nezakonskih. Umrlo je 108 oseb, in sicer 57 moških in 51 ženskih.

Državni poštni avtomobili na Krasu. Poštna uprava namerava uvesti na Krasu

poštno avtomobilno vožnjo. Ti avtomobili naj bi vozili med Štanjelom in Dutovljami, med Štanjelom, Komnom, Nabrežino in Kostanjevico.

Novo mašo je pel minolo nedeljo v frančiškanski cerkvi v Ljubljani g. Hlaček, bivši oficijal južne železnice.

Neznani so vdrl v delavnico čevljarja Alojzija Markoviča, ki je ob enem vratar hiše št. 18 v ulici Giuseppe Gatteri. Iz delavnice, ki je v veži hiše, so ukradli dva para novih in en par starih čevljev, v skupni vrednosti 27 kron, ter omot usnja, vreden 16 kron.

Poskus samomora. Sinoči pozno je 27-letna Viktorija Löwy, stanujoča v ulici sv. Frančiška št. 29, v svrhu samomora izpila nekoliko karbolne kisline. Prenašena je bila nemudoma v bolnišnico, kjer so ji izprali želodec in ji s tem rešili življenje.

Radi pretepa. 45-letni ogljar Anton C. in njegov 23-letni brat Andrej sta bila večeraj aretovana, ker sta dne 29. m. m. v pretepu ranila svojega brata Frana C. Vsi trije bratje stanujejo skupaj v ulici del Molino a vento št. 72. Na policiji so oba brata pretepača vzeli na zapisnik, a potem so Antona izpustili, Andreja pa pridržali v zaporu.

Aretovan je bil sinoči 23-letni dninar Armand C., ki prenočuje na ljudskem prenočišču v ulici Gaspere Gozzi, in sicer na zahtevo Dominika Piacentini, ki stanuje v ulici Petronio št. 9. Piacentini je bil namreč še meseca junija izročil Armandu 2 para malo ponošenih čevljev, vrednih 24 kron, naj bi jih prodal. Armand je čevlje res prodal, a izkupljeni denar je zapravil sam. Istotako je bil neki Vincenc Rebunato izročil Armandu žepno uro iz kovine in en dežnik, vredno oboje 6 kron. Armand je tudi to prodal in tudi iz tega izkupljeni denar zapravil sam.

Koledar iz vreme. Danes: Alfonz. škof; Bojan; Leposlava. — Jutri: Najdenje sv. Stefana; Strahimir; Mirača. — Temperatura večeraj: ob 2. uri popoldne 31,6° Celsius. — Vreme: vroče.

Društvene vesti in zabave.

Odbor tržaške podružnice „Slov. plan. društva“ vabi svoje ude, da se množično udeležijo izleta, ki ga priredi osrednji odbor dne 5. avgusta t. l. na „Črno prsti“.

Radi časa sestanka na „Črni prsti“ opozarja se na obvestilo v „Planinskem Vestniku“ št. 7.

Tržaška podružnica „Slov. planinskega društva“ naznanja svojim članom, da je osrednji odbor v vseh svojih kočah po južnih in kamniških planinah, Karavankah itd. ter po vseh zavetiščih znižal prenočnino so program članov in tudi nedoraslim otrokom, a so v njih spremstvu, na polovico redne pristojbine.

Ob enem se opozarja člene, ki polete v ta ali oni kraj našega planinskega raja, da vzamejo seboj društvene izkaznice, ker brez izkaza istih morajo plačati vse pristojbine kakor neudje.

Družba sv. Cirila in Metodija v Ljubljani vabi ponavlja vse častite rodoljubke in cenjene rodoljube na svojo XXI. redno veliko skupščino, ki se bo vršila danes v četrtek, dne 2. avgusta 1906 v Logatcu. Odhod iz Ljubljane ob 5. uri 32 minut zjutraj; dohod ob 6. uri 30 minut; od Trsta sem dohod ob 8. uri 20 minut. Začetek zborovanja ob 10. uri in pol dopoldne v prostorih hotela „Kramar“ v Dolenjem Logatcu. Po zborovanju skupni obed istotam. Ob 5. uri tukaj vrtna veselica. Ob 10. uri 13 minut zvečer odhod v Ljubljano; odhod proti Trstu ob 6. uri 33 minut.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani.

Novo društvo. C. kr. namestništvo je vzelo na znanje pravila novega društva: „Prostovoljno gasilno društvo“ v Iderskem.

Darovi.

Na veselici pevskega društva „Slov. van“ v Padričah so preplačali vstopnino nastopni gg.: J. Urbančič 5 K, M. Čok 2 K, A. Gržič 1 K, Gruntar, N. N., A. Trebec, J. Križmančič, Stefanuti, Vidic po 50 stot., V. Škrjanc 40 stot., Pehlič 30 stot. Srčna hvala!

Književnost in umetnost.

Pristopajmo k „Matici Hrvatski!“ Sredi političnih kriz sta stopili „Matica Slovenska“ in „Matica Hrvatska“ v ožjo zvezo, da bi očuvali dedino naših preporoditeljev in varovali tisočletno našo zajednico.

Vsled tega dobiva „Mat. Slov.“ po Hrvatskem nove poverjenike in več članov, nego jih je imela doslej.

Število slovenskih članov „Matic Hrvatske“, ki je zadnja leta močno padalo radi naše brezbriznosti, pa mora tudi zopet rasti, da naš idealizem ne ostane na papirju.

Členarina „Matic Hrvatske“ je za Slovence sedaj znižana na 3 K, a knjig dobimo 9. reci: devet, leposlovnih in poučnih. Med njimi boše letos nekaj posebnega: „Kolo hrv. umetnikov“, zbornik v velikem formatu z reprodukcijami 50 del hrvatskih slikarjev in kiparjev, prava salonska knjiga. Drug velik zbornik je „Hrv. Kolo“, kjer bo poleg povesti in črtic tudi par razprav o Slovincih v slovenskem jeziku.

Končno pa je zlasti poudarjati „Antologijo (Cvrtje) slovanskega pesništva“ od Vodnika do najnovejših dob. Priredi jo prof. dr. Ilesič. Doslej nismo imeli Slovenci take antologije. Že radi te antologije mora pristopiti k „Matici Hrv.“ vsak Slovenec, ki mu je mar naše književnosti.

Sploh bo odse „Matica Hrv.“ izdajala tudi eno slovensko knjigo.

Vsak novi slov. člen „Matic Hrv.“ dobi hrvatsko-slovenski slovarček navrh.

Gg. slov. poverjeniki se opozarjajo na znižano članarino.

Brzobjavne vesti.

Prinosi k skupnim stroškom.

DUNAJ 1. „Wiener Zeitung“ je objavila lastnoročno pismo cesarjevo na ministerkega predsednika barona Becka, s katerim se določajo prinosi obeh držav za skupne stroške za eno leto, kakor so bili dosedaj.

„Wiener Zeitung“ je objavila tudi potrjene sklepe delegacij.

BUDIMPEŠTA 1. Uradni list je objavil cesarjevo lastnoročno pismo glede določbe kvote za čas od 1. julija 1906 do 30. junija 1907 v dosežanju razmerju. Enaka kvota je določena za dobo od 1. julija 1905 do 30. junija 1906.

Potrjen proračun za leto 1906.

BUDIMPEŠTA 1. Zbirka deželnih zakonov objavlja potrjen proračunski zakon za leto 1906.

Ministerski predsednik v ISL.

ISL 1. Ministerski predsednik dr. Wekerle je bil ob 11. uri predpoludne vsprejet od cesarja v avdienci. Toliko ministerski predsednik dr. Wekerle, kolikor tudi minister za notranje stvari grof Andrassy sta bila povabljeni k cesarju na obed.

ISL 1. Avdiencia ministerskega predsednika dra Wekerle je trajala eno uro. Ministerski predsednik je predložil predloge ogrske vlade o dobi delegacije in o bivanju cesarja v Budimpešti. Nato je bil vsprejet v avdienci minister znanjih stvari, ki je poročal o stvarih svojega ministerstva.

Lakota na Kitajskem.

ŠANGAJ 1. (Reuterjev biro). Taotai je pooblaščen, da nakupi riža ter ga po nakupni ceni odda bedotrpčemu prebivalstvu. Beda je razširjena po mnogih pokrajinah.

Gibanje proti tujcem v Meksiku.

BEROLIN 1. „Lokal-Anzeiger“ poroča iz New-Jorka, da so meksikanske tajne družbe izdale geslo: „Smrt tujcem! Meksiko meksikancem!“ Za dan 16. decembra napovedujejo ustajo proti Združenim državam.

Finance Združenih držav.

WASHINGTON 1. Državni prihodki meseca julija so znašali 52.298.853 dolarjev, stroški pa 65.810.000 dolarjev.

Španska kraljeva dvojica.

COWES 1. Kralj in kraljica španska sta danes zjutraj dospela semkaj.

Sestanek cesarja Viljema in kralja Edvarda.

BEROLIN 1. „Nordd. Allg. Zeitung“ poroča: Cesar se hoče udeležiti odkritja spomenika deželnih grofov v Homburgu. Zato se bo več dni mudil na gradu Friedrichshof. V tem času dospe tjakaj na obisk angleški kralj Edvard.

Angleška zbornica.

LONDON 31. Spodnja zbornica je vsprejela proračun kolonialnega urada. Tekom debate je državni tajnik Churchill načrtal novo ustavo za Transval.

R u s i j a.

PETROGRAD 1. Kakor poročajo listom iz Terjoki (Finska), je bil večeraj tamkaj z revolverjem ustreljen bivši člen dume Herzensten, ko se je s soprogom in hčerjo sprehajal ob morsk obali. Strelji so prišli iz neke hiše, v kateri nihče ne biva. Hiša je bila ranjena v roko. Strelce je zbežal.

HELSINGFORS 1. (Petr. brz. agent.). Upor v pristanišču je bil sinoči udušen. Skatuden so zasedle čete. Mestni svet opominja v nekem proglasu prebivalstvo, naj bo mirno, naj podpira oblastnike v njenih prizadevanjih ter naj vzdržuje mir in red.

Upor v trdnjavi Sveaborg udušen.

PETROGRAD 1. Po daljšem boju je bil udušen upor v trdnjavi Sveaborg. Vojška straža je ujela 110 mornarjev in 11 civilistov. Forte so zasedle čete. Govori se, da je mnogo oseb ubitih in ranjenih. Glasom privatnih vesti, je trajal boj v trdnjavi do polnoči. Potem ko so ob 1. uri zjutraj bili vsi častniki vjeti od vojakov, so si ti poslednji izvolili svoje lastne voditelje ter so obsodili ujete častnike na smrt. Neka ladija za mine in en križar sta pričela takoj streljati na vojašnice upornih fortov, dočim so pretrgali kablji promet med Helsingforsom in Sveaborgom. Upor-

niki so odgovorili z bombardiranjem iz 40 lahkih topov trdnjavskega topništva. Govori se, da so bili skoraj vsi častniki ubiti. Puntarjem so se pridružili mnogi oboroženi civilisti in rudeča garda. Iz dve uri oddaljenega Revala je dospela flota in pri naskoku na trdnjavo podpirala pehoto, ki je ostala zvesta.

Položaj ni še normalen, ker je možno, da pride do novih izbruhov.

Oborožene čete finskih gard so razstrelile železniški most pri Rihinjaku ter so postavile straže. Bati se je delavskega štrajka. Župan v Helsingforsu je izdal proglas, v katerem opominja prebivalstvo na mir ter istočasno prosi, naj isto ne zapuša stanovanj. Poveljnik 22. armadnega zbora je odpotoval v Helsingfors.

HELSINGFORS 1. (Petr. brz. ag.) Po noči je bila zopet popravljena proga na potu v Viborg. Splošni štrajk, ki so ga napovedali delavci združeni v rudeči gardi je izveden le v privatnih tovarnah. Rudeča garda je na mestih pretrgala tudi brzobjavno zvezo; zveza med mestom in trdnjavo je zopet vzpostavljena.

V Sveaborgu je trajala kanonada vso noč. Danes opoldne so dospele tjakaj sveže čete. Nadejati se je, da bo kmalo ponehala v trdnjavi vojaška oblast.

PETROGRAD 1. „Dvadsati Vjek“ poroča iz Kišneva: Židje so se začeli zopet seljevati.

PETROGRAD 1. „Birš. Vjedomosti“ poročajo, da odpotuje Muromcev teh dni v Švico, kjer se nahaja že njegova rodbina.

PETROGRAD 1. Bivši poslanci delavske stranke so izdali na vojake in monarje revolucionaren proglas. Govori se, da se jim je posrečilo, da so ga skrivaj natisnili.

PETROGRAD 1. Revolucionarni proglas na vojake in mornarje je bil predsinoči v 5000 iztisih utihotapljen v Kronstad v nekem čolnu.

Trgovina.

Borzna poročila dne 1. avgusta.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.10—19.13, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.15¹/₂—240.40 Francija K 95.45—95.60, Italija K 95.47¹/₂—95.65, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.30—117.50, nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 99.40—99.70, ogrska krona renta K 94.75—95.05, italijanska renta K —, kreditne akcije K 665.50—667.50, državne železnice K 672.00—674.00—Lombardi K 165.25—165.25 Lloydove akcije K 732—736—Srške Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496—do 483.—, Bodenredit 1390 K 302.—310.—, Bodenredit 1399 K 302.—310.—, Turška K 163.00 do 16.00 Srške — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.

Državni dolg v papirju	100.40	100.45
„ „ srebru	100.40	100.50
Avstrijska „renta“ v zlatu	117.85	117.85
„ „ v kronah	99.60	99.60
Avstr. investicijska renta 3 ¹ / ₂ %	89.60	89.60
Ogrska renta v zlatu 4 ¹ / ₂ %	113.05	113 —
„ „ kronah 4 ¹ / ₂ %	94.85	94.80
„ „ 3 ¹ / ₂ %	84.85	84.85
Akcije nacionalne banke	1725 —	1744 —
Kreditne akcije	667.25	667.50
London, 10 Lstr.	240.12 ¹ / ₂	240.12 ¹ / ₂
100 državnih mark	117.27 ¹ / ₂	117.30
20 mark	23.46	23.46
20 frankov	19.10	19.12
100 ital. lir	95.50	95.45
Cesarski cekini	11.31	11.31

Pariška in londonska borza.

Pariz: (Sklep.) — Francoska renta 97.17, italijanska renta 102.20, španska exterior 95.85, akcije otomanske banke 645 —. Menjice na London 251.50.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi —, unificirana turška renta 96.50, avstrijska zlatna renta 99.70, ogrska 4¹/₂% zlatna renta 94.15, Länderbank —, turške areče 147.75, pariška banka 15.18, italijanske meridijske akcije 8.27, akcije Rio Tinto 16.51. Trdna.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 87¹/₂%, srebru 30¹/₂%, Lombardi 7¹/₂%, španska renta 95 —, italijanska renta 101¹/₂%, trzni diskont 3¹/₂%, menjice na Dunaj 24.35. Stalna.

Tržna poročila 1. avgusta.

Budimpešta. Pšenica za okt. 14.86 do (Dalje na četrti strani)

Tujci v hotelu „BALKAN“.

Na novo so došli:

Monas, učitelj, PAZIN; Löffler, trgov., PAZANY; Progen, dijak, DUNAJ; Kratochwil, urad. REKA; Skotik, župnik, ADAMOV; Ciara, zasebnik, TRST; Bojanski, častnik, KRAKOV; Radiceh, zaseb., CAIRO; Fluss, zaseb., TRST; Bulik, zaseb., CAIRO; Stuki, zaseb., CAIRO; Oravec, zasebnik, Kuntz, uradnik, PULA; Novotny, potov., GRADEC; Missler, zaseb., DUNAJ; Hoch, zaseb., PULA; Vozin, učitelj, LIVARE; Kamaolinska, zasebnica, GRADEC; Dostal, uradnik, PRAGA; Simon, PRAGA.

V Kobdilju pri Štanjelu

priporoča se slavnemu občinstvu iz Trsta in okolice dobro urejeno 10 minut od kolodvora oddaljeno

gostilno „pri Mahnič“

Toči izvrsten kraški teran, belo vipavsko, pikulit in Dreherjevo pivo. Kuhinja vedno preskrbljena s svežimi in mrzlimi jedili.

Filip Mahnič
posestnik in gostilničar.

Ne čitaj

samo, ampak, pre-pričaj se, da nihče ne more tekMOVATI z narodno

zalogo olja

IVAN MILLONIG

TRST, Piazza Barriera št. 3, TRST
FILIALKO
Campo S. Giacomo št. 16.

Prodaja in razpošiljanje na debelo in na drobno.

Ceniki na razpolago.

NOVOST! NOVOST!

Danes, v četrtek ob 8. uri zvečer
bo

Veliki koncert

v kavarni-restavraciji DEPRETIS

na Aequedotta

glasbenega in pevskega društva

„VESELA ŠUMADIJA“

iz Smedereva v narodni noši pod ravnanstvom
NIKOLE PETROVIČA.

To društvo je prepotovalo celo Hrvatsko, Slavonijo, Dalmacijo, Bosno, Hercegovino, Bolgarsko, Črno goro in Makedonijo.

JOSIP ROŽE

mizarski mojster

v Trstu, ulica Raffaele Zovenzoni 6

izvršuje

vsakovrstna mizarska dela.

Posebno pa se priporoča slovenskim konsumnim, posojilnim in drugim zavodom po deželi za nove stavbe.

Posojila

za častnike, uradnike, penzioniste in privatnike, ki se zamorejo amortizirati tudi v 18 letih s poroštvo ali brez poroštva. — Hipoteke na prvem mestu.

Agencija, Via Nuova 11, II. n.
od 10.—1. in od 4.—7 ure.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIAZZA ROSARIO (Solske poslopje).

Cene, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načelih.

Zustrovan cenik brezplačno in franco

Najboljša reklama za trgovce, obrtnike, rokodelce in zasebnike sploh, se „MALI OGLASI“ v „Edinosti“

K 1488, 12 za okt. K 1258 do 12-60, oves za okt. od K 1250 do 12-82, koruza za julij 12-40 do K 1252. Pšenica: roudne in popraševne srednje, uradene vzdržane. — Pročala: 30.000 met. stor., nespranjenjena; druga žita vzdržano. Vreme: vroče.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za september 40—, za december 40—, za januar 41—, za maj 41—. Stalno. — Kava Rio navadna loco 40—42 navadna r elna 43—44 navadna dobra 45—46.

Hamburg. (Sklep). — Sladkor za julij 17.25 za avgust 17.35, za september 17.35, za oktober 17.55, za november 17.50, za dec. 17.55, za januar 17.65. — Trdna. — Vreme: lepo.

New-York. (Otvorjenje) Kava Rio za bodoče dobave. Trdna, za 15 do 25 stotink nižje. — Prodaja: 20.000 vreč.

Havre. (Sklep) Kava Santos good average za tekoči mesec —, za sept. 40—. Trdna. — London. Sladkor iz repe surov 8⁹/₁₆ Sh; Stalno.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Kdor izven Trsta pisмено naroči kak „MALI OGLAS“, naj pošlje denar v naprej, ker drugače ne bo njegov oglas objavljen, če ni oseba poznana Upravi lista.

Tarifa je naslednja na čelu „MALI OGLASOV“ in vsakdo lahko prebrat, koliko mu je plačati z tem, da prešteje besede. Oglase treba nasloviti na „INSERATNI ODDDELEK“ „Edinosti“.

Na vprašanja potem pisem bo dal „INSERATNI ODDDELEK“ informacije edine te, če bo pisem priložena znamka za odgovor.

Gostilna „Alla Costanza“ (Via Nuova št. 18). Toči se vsakovrstna vina, posebno pa krasiki teran. Priporoča se sl. občinstvu Henrik Kosič.

Henr. Škrdla (ulica Raffineria št. 3). Tovarna sladčič, konfetur in kandič. Zmerne cene. Pošiljatelj na željo. 361

Pohišstvo svetlo ali temno, se prodaja: popolne sobe in posamezni komadi izbera stolic. Cene, da se ni bati tekmovalja. Ulica Torrente 34. A. Gullich. 451

Mala družina obstoječa iz treh oseb, išče malo stanovanje z vrtom, vodo, ako mogoče plin v ulicah Fabio Severo, Romagna, Commerciale, ali v Škorkli blizu mesta. Podpisala bi se pogodba za več let in vzelo bi se tudi stanovanja v podnajem. Ponudbe, pisemne ali ustmene prejme „Inseratni odddelek Edinosti“ pod „Mala družina“. 888

Gostilničarji kateri si žele nakupiti vino I. vrste iz vinograde brača Veleniča brez da odpotujejo v I-tro, za zmerno ceno franko Trst naj se obrnejo za nasvete in vzorce v ulico S. Francesco d'Assisi št. 64 (Trst) Pelagij Tujak. 828

Izletniki po novi železnici idite k Živecu v Skopo, kjer dobite dober teran in sploh dobro postrežbo. 838

Kuharica ali hišna opravilnica se sprejme. Ponudbe naj se pošilja A. Do. iene v Ajdovščini. 843

Krčma „Al Trifoglio“ (ulica Belvedere št. 7) Toči se istrsko, vipavsko in dalmatinsko vino. Dober krasiki teran. Izvratna kuhinja. Priporoča se sl. občinstvu Katarina Vatovec.

Kleparska delavnica
ARTURO PISCUR

TRST — ulica dell' Istituto št. 5
zvršuje vsakovrstno delo po nizkih cenah.
Kuhinjska oprema
z kositra, emalla, in litiga železa; vrči za mleko.
Stavbena dela, kakor žlebi in cevi.

Velika zaloga
APNENEGA KARBIDA

prve vrste
do K 26 za 100 kg čiste teže, prosto vozarine
za Istro in Gorisko pri

Paolo Patrizi
TRS — ulica S. Lazzaro št. 9 — TRST

ALBERT BROSCHE

Trst ul. Sv. Antona 9. Trst.
Kožuhovinar in izdelovalec kap
odlikovan na razstavi v Trstu leta 1892.

Velika zaloga kožuhovin in kap za vojake in civiliste
Izvršuje poprave hitro in za nizke cene; sprejema v
shrambo zimске kožuhovine ter jamči za škodo
provzročeno po moljin in po požaru.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

KOLESA (BICIKLI)

Cleveland, Westfield, Columbia,
svetovnoznane znamke

modeli 1905

Kolesa Courier najnovejši sistem

13 kg, najfinejša oprava

Pneumatik prve vrste. Jamči se za dve leti. Modeli 1906.

Cene zmerne.

FRANCESCO BEDNAR

Trst, ulica Pontarosso št. 4.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POPOLNE TOVARNISKE NAPRAVE

za kakoršno koli industrijo

Zaloga sesaljk (pompe) in vsakovrstnih tehničnih predmetov

kakor

Trinelle za stroje in kotle, Klingerit, Pecolit, Asbest, Flocken, Graphit, trzamisijonalna jermena itd.

Tehnični urad Giuseppe Montalbetti Ulica Sanità 10.

Cene zmerne

Telefon 1396

Cene zmerne

Prvo primorsko podjetje za prevažanje pohištva in spedijsko podjetje

RUDOLF EXNER - TRST

Telefona št. 847. - Via della Stazione št. 7. - Telefona št. 847
Filijalke v PULI, GORICI, REKI in GRADEŽU.

Prevažanje pohištva na vse kraje tu- in inozemstva v zaprtih patentnih vozovih za pohištvo, dolgih 6 do 8 metrov.

(Pohištvo predmetov, ki se jemljejo na potovanje in prevažanje blaga na vse kraje.)

Sprejema se tudi pohištvo in druge predmete v shrambo v lastna za to pripravljena suha skladišča.

Edini tržaški zavod za „VACUM-CLEANER“

ČIŠČENJE in SHRANJEVANJE PREPROH

Točna postrežba in nizke cene.

ZALOGA POHIŠTVA TOVARN

MIZARSKA ZADRUGA
v GORICI-SOLKAN
TRST VIA DEI RETTORI (ROSARIO)

PODRUŽNICE: SPLJET, REKA

PALAZA MARENZI
TELEFON N°1631

Učilišče in vzgojevališče za deklice

Temeljit pouk po učnem načrtu za osemrazredne ljudske šole na Primorskem. Letna plača 450 kron. — Hiša z vrtom, lep in zdrav kraj, krasen razgled na morje, kopalnica. Sprejemajo se tudi deklice v oskrbo čez dan. **Pouk v slovenskem, nemškem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku; v godbi, glasovir, gosli citre, petje, v ženskih ročnih delih, v risanju in slikanju.**

Šolske sestre

Trst — ulica G. Besenghi št. 6 — Trst

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metodija!

Za bolne na želodcu.

Vsakateremu, ki si nakopije želodčne bolezni s prehlajenjem ali s prenapolnjenjem želodca, življenje pomankljivih, težko prebavnih, prevročih ali premrzlih jedil, z nerednim življenjem kakor n. pr. želodčni katar, želodčni krč, želodčne bolečine, težko prebavljanje ali zasliženje priporoča se dobro domače zdravilo, katerega izvrstno zdravilno delovanje je že izza več let preskušeno. To zdravilo je

Hubert Ullrich-ovo zeliščno vino.

To zeliščno vino je sestavljeno od izvrstnih, zdravilno močnih zelišč in dobrih vinom, jači in oživlja prebavni sistem človeka. Zeliščno vino odstranjuje vse nerednosti v krvnih cevah in je uspešno za novo napravo zdrave krvi.

S pravčasno porabo zeliščnega vina zamore se odpraviti želodčne slabosti že v kali. Ne smemo tedaj pozabiti, dati prednost porabi tega vina pred vsemi ostrimi, ter zdravju škodljivimi razjedljivimi sredstvi. Vsi pojavi kakor: glavobol, riganje, reza-vica, napenjanje, slabosti z bruhanjem, kateri se pri dolgotrajnih (zastarelih) bolečinah, na želodcu radi pojavljajo, odstranjajo se čisto že po enkratnem pitju tega vina.

Zapiranje človeške potrebe in nje neprijetne posledice kakor: stiskanje, ščipanje, bitje srca, nespazmični tudi strmenje krvi v jetrah, vranici in sistemu vratnih žilcev (haemorrhoidne bolečine), odstranjajo se s zeliščnim vinom hitro in voljno. Zeliščno vino odpravlja vsako neprebravo, podeljuje prebav-nemu sistemu povzdigo in odstranja iz želodca z lahkim čistilom človeka vse nečredne tvarine.

Mršav pogled človeka, in pomanjkanje krvi, oslabiljen na-vadne posledice slabe prebave, pomanjkljivega naraščanja krvi in bolehnega stanja jeter.

Pri popolnem pomanjkanju volje do jedi, pod nervoznem zbeganjem in otežnostjo kakor tudi pogosti glavobol in nespazmični provzročajo večkrat takim bolnikom hiranje.

Zeliščno vino daje oslabei telesni moči svežo vspodbujajo. Zeliščno vino podeljuje človeku voljo do jedi, pospešuje prebavo in redivo, vspodbujajo močno men-javo snovi, povspesuje in izboljšuje tvarjenje krvi, olajšuje razdražene čute in podeljuje bolnikom nove moči in novo življenje. — To dokazujejo mnogostevilna priznanja in zahvalna pisma.

Zeliščno vino se prodaja v steklenicah po K 3.— in 4.— v lekarnah v Trstu, Škedenju, Miljah, Koprju, Sežani, Trzinu, Ronkah, Fiumičelu, Ogledju, Gadežu, Izoli, Piranu, Pazinu, Buzetu, Postojni, Vipavi, Ajdovščini, Gorici, Gradišču ob Soči, Korminu, Ajelu, Romansu, Camplungu, Cervinjanu, Umagu, Bujah, Vižinadi, Motovunu, Lovranu, Opatiji, Voloskem, Reki, Bakru, Sušaku, Čabariju, Ribnici, Vrhniki, Idriji, Kanalu, Čedadu, Vidmu, Mor. eljanu, Palmanovi, Latisani, Portogruaru, Vodnjaku, Novemgradu, Poreču, Pulju, Rovinju, Labinu, Cresu, Krku, Kraljevi, Fužinah, Del-nički, Cernomblju, Metliki, Novemestu, Trebnjem, Litiji, Ljubljani, Kamniku, Sko-tjiloki, Kranju, Tolminu, Tarcentu, Štanjelu, Codroipo, St. Vidu ob Tagliamentu, Porde-none, Motta di Livenza, Treviso, Lošinju, Senju, Rabu, Novem, Cirkrenici, Ogulinu, Vrbovsko, Karlovac, Jaska, Samobor, Brežice, Krsko, Podčetrtek, Pregrada, Rogatec, Celje, Piblerk, Radovljica, Trzin, Trivž, Rigolato, Pieve di Cadore, Serarolo, Longarone, Belluno, Chiozzano, Padovi, Rovigo, Pago, Zadar; itd. kakor tudi v lekarnah vseh drugih večjih ali manjših krajev Istre, Dalmacije, cele Avstro-Ogrske in sosednjih deželah.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahteva naj se izrečno

Hubert Ullrich-ovo Zeliščno vino.

Velika zaloga koles (bicikljev)

Germania in Nazionale

koles na benzol (motocicli) RÖSSLER & JAUBERT
pri kolesih in motocikletih potrebnih pritiskih

mehanična delavnica — kolesarska šola

GIUSEPPE EGGER

TRST — Piazza della Caserma št. 3

Carlo Vitez

Trst, Trg S. Carlo 2 — Uhod ul. del Arsenale

AUTORIZOVANA

mehanična delavnica

za inštalacije plina, vodovodov in elek-trične razsvetljave.

Velika zaloga priprav za žarne luči na plin.

Kdor išče službo ali kakoršno-koli zapa-slenje; kdor išče uradnike ali službene osebe; kdor ima za oddati sobe, stanovanja, dvorice; kdor ima za prodati hiše, polja, dvorce; kdor želi posojilo, vključbe itd., prodati ali kupiti premičnine ali sploh rabljene predmete itd. itd. naj se posluž **MALI OGLASOV** v „Edinosti“, ki so najcenejši, največ čitani in najbolj pripravi v dosego namena.

Mario Giordani

operator kurjih oces — Specialist

Ambulator — ulica Caserma 14. II. nadst.

odprto od 8.—12. in od 1.—7. pop.

Zdravi hitro kurja ocesa, tudi zastarela po neki po-sebni metodi, ki ne pr-o-vzroča nikakih bolečin. Zagotavlja ozdravljenje za-raščenih nohtov tudi naj-težjih za ozdravljenje, enostavno brez izvadka

Marijina desinfekcija. — Cene zmerne.

Po zahtevi pride zdraviti na dom. Vsaka oseba bo dobila navodilo higijeničnega ravnanja z nogami.

Patentovani divan-postelja Mahnich

odlikovan v Florenciji 1905 se zlato ko-lajno in nagrado.

je edini divan, ki služi ob enem tudi za po-steljo se zimsko in pod-zglavljem in

neobhodno potreben onim, družinam, ki imajo malo stanovanje.

Plaćevanje na obroke.

Anton Mahnich, ul. Sv. Ivana 10

M. GÁL

TRST GORICA
Corso 4 Corso Verdi 45

Cevi in rjuhe od gume za vodo, vino in pivo. Predmeti iz gume za tehniško uporabo, za stroje, sesalke (pompe) zračni zglavl-niki, potniški zglavlji, angleški plašči za dež.

Cene, da se ni bati tekmovalja.

ANTON SKERL

mehanič, zapriseženi zvedenec.

Trst - Carlo Goldonijev trg 11. - Trst.

Zastopnik tovarne koles in motokoles „Puch“

Napeljava in zaloga električnih zvončkov, ljuči in prodaja gramofonov, zvončkov in fonografov

Zaloga priprav za točiti pivo. Lastna mehanična delavnica za popraviljanje šivalnih strojev, koles, motokoles itd.

Velika zaloga pripadkov po tovarniških cenah.

TELEFON št. 1734.

F. Pertot urar

TRST - ul. Poste nuove št. 9

priporoča velik izbor ur: Omega, Schaffhouse, Longines, Tavenes itd.

kakor tudi zlate, srebrne in kovinske ure za gospe. Izbor ur za bismo.

Sprejema popraviljanja po nizkih cenah.

Oglase, poslana, osmrtnice, zahvale, male oglase in v obče kakoršno koli vrsto oglasov sprejema „Inseratni odddelek“ v ulici Giorgio Galati št. 18 (Narodni dom) polnadstropje, levo. Urat je odprto od 9. zjutraj do 12. in od 3. do 8. pop.

Po noči se sprejema v „Tiskarni Edinost“